

RAPORT DE TRANSPARENȚĂ DECIZIONALĂ
 cu privire la recomandările formulate asupra

*Proiectului de hotărâre privind aprobarea Planului de Dezvoltare a Sănătății la nivelul Municipiului Arad – inițiativa primarului
 (în conformitate cu Legea nr. 52/2003, republicată)*

Nr. crt.	Propuneri formulate de:	Text original	Text propus	Propuneri/recomandări/întrebări	Punct de vedere Serviciu specialitate-PMA/Observații
1.	<p>D-nul. Furău Gheorghe Oto -Consilier CLM:</p> <p>Punct de vedere/ întrebări/propuneri - formulate în timpul dezbaterii și în scris - Adresa nr.59424/07.09.2016</p>		<p><i>Vezi -PH privind Planul de Dezvoltare a Sănătății la nivelul Municipiului Arad – inițiativa primarului</i></p>	<p>Câteva completări....pe partea spitalicească: - O relocare a spitalelor pe trei locații principale și trei secundare-ca propunere pentru un proiect pentru întregul județ,este mai bine așa... sănătatea trebuie privită ca un întreg, mai ales asistența spitalicească care este într-un sistem piramidal-mai ales pe maternități... Aradul ca oraș sănătos trebuie să fie integrat într-un județ sănătos pentru care trebuie să militeze toți reprezentanții din sănătate, autorități locale și județene. Salutăm inițiativa Consiliului Județean, a domnului președinte Cionca Iustin de a finaliza mutarea secției TBC în noua locație din Grădiște, tergiversată până în acest moment de o conducere a SCJUA care ușor a dezinformat fostul președinte interimar, pe Ministrul Sănătății dar mai ales arădenii.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. PDSMA este un document strategic care orientează acțiunile prioritare în domeniul sănătății publice unde administrația poate să intervină la nivelul îmbunătățirii stării de sănătate prin acțiuni directe sau în parteneriate. 2. Propunerile de modificări structurale ale SJU Arad nu fac obiectul PDSMA. 3. Pentru modificările de structură propuse pentru SJU Arad, de altfel pertinente, se recomandă un studiu de fezabilitate separat al CJ Arad și administratorul SJU Arad, prin care să se definească de specialiști epidemiologi, arhitecți și analiști de sistem sanitar, structura optimă pentru toate variantele propuse. Viitoarea

				<p>Anunțul făcut în data de 06.09.2016 de domnul primar Falcă Gheorghe prin care Primăria Municipiului Arad alocă 10 mil. euro pentru construcția unei noi Maternități, consideră că este de bun augur și propun ca aceasta să fie numită "SFÂNTA MARIA" având în vedere că în data de 08 septembrie toți creștinii sărbătorim Nașterea Maicii Domnului.</p> <p>În urma discuțiilor avute cu colegii din sănătate, reprezentanți ai societății civile (menționez aici pe domnul Bulumac Sebastian) propunem înființarea unei fundații pentru viitorul sănătos al Aradului care să se numească "SFÂNTA MARIA". Este de dorit ca în componența acestei Fundații să se regasească reprezentanți ai societății civile, ai autorităților locale, cadre medicale, reprezentanți ai mediului academic, preoți, pastori, lucrători, anteprenori, oameni de cultură, persoane fizice și instituții. Nu susțin sloganul "VREM SPITALE NU BISERICI" ci doresc ca împreună să contribuim la bunăstarea arădenilor pentru un "SUFLET CURAT ÎNTR-UN TRUP SĂNĂTOS".</p> <p>Rolul Fundației este de a conștientiza arădenii asupra necesității construirii unei noi maternități și pediatrii cu toate specialitățile, inclusiv adunarea de fonduri pentru susținerea acestui proiect și pentru a sprijini gravele problemele din sănătate.</p> <p>Acest proiect pentru Arad trebuie să fie mai presus de orgoliile locale și interesele politice și de aceea personal propun ca domnul Primar Falcă Gheorghe să fie președintele fondator al acestei fundații.</p>	<p>structură de servicii medicale a SJU Arad se poate face doar după un studiu care să cuprindă o analiză cost-beneficiu având în vedere toți factorii și variabilele care pot să intervină. În concluzie se recomandă un studiu de fezabilitate complex, epidemiologic și arhitectural.</p> <p>4. Propunerea de înființare a unei fundații privind viitorul Aradului este fezabilă și poate să ofere un cadru strategic de a duce la îndeplinire obiectivele din PDMSA și de a fi o soluție pentru atragerea de fonduri europene, cât și private, pentru finanțarea acțiunilor din PDMSA.</p>
--	--	--	--	---	--

				<p>”Planul de Dezvoltare a Sănătății la nivelul Municipiului Arad. Împreună pentru un oraș sănătos!” este un document care nu poate fi adoptat, în forma existentă, deoarece:</p> <p>1. Nu definește orașul sănătos</p> <p><i>Definiție oraș sănătos¹. Orașul care creează și dezvoltă mediu fizic și social prin asigurarea resurselor care permit populației să se susțină mutual în realizarea oricăror capitole de viață și să se dezvolte la potențialul maxim.</i></p> <p>2. Nu prezintă elementele obligatorii pe care trebuie să le asigure acesta <i>Un oraș sănătos trebuie să:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Creeze un mediu de susținere a vieții sănătoase</i> • <i>Să atingă cea mai bună calitate a vieții</i> • <i>Să ofere necesitățile de bază în sanitație și igienă</i> • <i>Să ofere acces la îngrijirea sănătății</i> <p>3. Nu prezintă condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un program de succes al orașelor sănătoase <i>Cele mai de succes programe de orașe sănătoase s-au menținut prin:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Viziune clară</i> • <i>Politici proprii coerente</i> • <i>Număr mare de participanți cu putere de decizie</i> • <i>Proces de instituționalizare</i> <p>4. Nu prezintă bazele strategiei și principiile acesteia <i>Bazele strategiei</i></p>	<p>1-4. PDSMA va fi completat cu mențiunea clară că asumarea acțiunilor se va face în concordanță cu atribuțiile și competențele primăriei.</p>
--	--	--	--	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> • <i>asistență medicală primară pentru toți</i> • <i>dezvoltarea serviciilor medicale preventive, curative, recuperatorii și de reinserție, la nivelul celor standardizate și accesibile actual pe plan mondial</i> • <i>infrastructură nepoluantă</i> • <i>controlul social al sănătății</i> • <i>promovarea cercetării</i> • <i>implicare politică locală, națională și internațională</i> • <i>generarea și mobilizarea tuturor resurselor/nu numai a personalului medical</i> • <i>monitorizarea progreselor strategiei</i> <p>Principii</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>problemele de sănătate sunt dependente intrinsec de cele socioeconomice /prin sărăcie, malnutriție, boală, lipsă sanitație, lipsa stima de sine, deprivare</i> • <i>creșterea speranței de viață prin lichidarea mortalității neonatale și infantile, prin boli infecțioase, parazitare și neinfecțioase/cronice/cardiovasculare/diabet /cancer/tulburări mentale/accidente</i> • <i>acces sustinut la educație/eliminarea analfabetizare</i> • <i>creștere economică și distribuție echitabilă a resurselor</i> • <i>resurse materiale și umane adecvate în sănătate și educație</i> • <i>influențarea tendințelor demografice, prin creșterea natalității, încurajarea tinerilor și asistarea corectă a vârstnicilor</i> <p><i>rezolvarea problemelor de urbanizare/locuințe, transport, poluare politici de sănătate: sănătate pentru toți /apă verificată, igiena locuințelor, alimentație sănătoasă, sănătate mamă-copil, imunizări, prevenția și controlul bolilor endemice/HTA, cardiovasculare, diabet, cancer, tulburări</i></p>	
--	--	--	--	--

			<p>mentale, asigurarea tratamentelor uzuale și a medicației</p> <ul style="list-style-type: none"> • populația are dreptul și obligația să intervină și să participe individual sau colectiv la planificarea și implementarea măsurilor de îngrijire a sănătății • creștere economică prin încurajarea tuturor sectoarelor <p>5. Nu prezintă în analiza SWOT toate pericolele care pot compromite un program al orașelor sănătoase</p> <p><i>Programe eșuate:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • prin dezvoltare intermitentă, • fără participarea oficialilor publici • fără stabilitatea coordonatorilor locali • prin lipsă de resurse • prin lipsa de leadership în proiect • insuficientă evaluare a necesităților/strategie • insuficientă evaluare în timp înainte de începerea programului și pe parcurs 	<p>5. Se are în vedere completarea PDSMA la nivelul analizei SWOT.</p>
			<p>6. Nu precizează toate mecanismele necesare pentru dezvoltarea sistemului medical</p> <p>Dezvoltarea sistemului medical! prin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Acțiune națională • Asigurarea tuturor nivelelor de asistență medicală prin identificarea problemelor, planificarea soluțiilor și coordonarea acțiunilor, la nivel instituțional • Instruirea resurselor umane și extinderea tehnologiilor medicale la cele existente standardizat pe plan mondial • Normarea adecvată a personalului de specialitate în sănătate și învățământ, cu motivarea lor • Asigurarea logisticii în serviciile medicale și de învățământ 	<p>6. Se va face o mențiune referitoare la dezvoltarea sistemului medical în concordanță cu atribuțiile și competențele primăriei. Multe dintre soluțiile propuse se pot face doar în parteneriat cu instituțiile responsabile la nivelul Aradului: DSP, UVVG etc. și recomandăm în primă fază ca primăria să încheie protocoale și parteneriate pentru atingerea obiectivelor din PDSMA cu instituțiile și ONG-urile implicate, iar fiecare protocol încheiat să aibă definite foarte clar obiectivele comune din PDSMA.</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • <i>Asigurarea controlului societății asupra resurselor și utilizarea lor în aceste domenii/mecanisme de transparență</i> • <i>Stabilirea țintelor de atins până în anul 2025</i> <p>7. Nu efectuează o simulare a punctajului pe care l-ar putea avea municipiul Arad în prezent după criteriile obligatorii după definiția de caz a orașului sănătos:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Nevoi de bază/alimente/ adăpost/ bunuri materiale/ transport/servicii/utilități</i> <i>2. Servicii consumatori/protectia consumatorilor/reglementări/servicii bancare/taxe</i> <i>3. Servicii juridice/politie tribunal/nivele de justiție/sisteme de corecție/servicii judiciare/agenții de forță/moduri de asistență legală/școli de drept/servicii legale</i> <i>4. educație/școli/programe educaționale/servicii educaționale</i> <i>5. Mediul si sanatatea publica/protectia mediului/ sanatatea publica/ servicii de urgenta</i> <i>6. Sanatatea umana /medicina de urgenta/ medicina generala/ servicii suportive de sanatate/ reproducerea umana/ spitalizare/ asistenta la pat, ingrijiri la domiciliu/ laboratoare medicale/ ingrijire la domiciliu/ servicii de reabilitare/ centru tratament specializat/ specialitati medicale/ sanatatea mintala</i> <i>7. Venituri/loc de munca/ locuri de munca/programe de asistenta sociala/programe de asigurare sociala/ asistenta financiara temporara</i> <i>8. Viata individuala si familiala/ deces si inmormantare/ servicii animale domestice/</i> 	<p>7.Se are în vedere sugestia prezentată. Aceasta reprezintă o prioritate pentru implementarea PDSMA și dezvoltarea unor proiecte specifice care ridică punctajul municipiului Arad.</p> <p>Toate punctele prezentate reprezintă proiecte și business planuri în concordanță cu obiectivele PDSMA care trebuie implementate ulterior.</p>
--	--	--	--	--

				<p><i>servicii individuale si familiale/ activitati recreationale/ dezvoltare personala/ libertate religioasa/ oportunitati de voluntariat</i></p> <p><i>9. Sanatate mentala si abuzul de substante/ abordare prin consiliere/ instrumentele consilierii/, facilitati sanatate mentala/, pacientul psihiatric externat/ servicii psihiatrice suportive/programe speciale/programe pentru abuzul de substante</i></p> <p><i>10. Organizare/comunitate/servicii internaționale/ arta si cultura/ dezvoltare economica si finanțe/ administrație/ centre comunitare/ recunoașterea comunitatii/ servicii dezastre/planificare si lucrări publice/ servicii donații/ servicii de informații/ afaceri internaționale/ asociații profesionale/ servicii militare/ dezvoltare organizational/ cercetare/ organizare politica</i></p> <p><i>11. Organizații nonprofit/ arta, cultura, umanitate/protecția mediului/sanatatea animalelor/ sanatate umana/ sanatate mentala/ discipline medicale/cercetare medicala/justitie/loc munca/ agricultura, alimentati/ locuinte/dezastre/ recreational/dezvoltare tineri/servicii umanitare/ International, afaceri externe, securitate/drepturi civile/dezvoltare comunitara/filantropie, voluntarism/institute cercetare stiintifica-tehnologica/institute cercetare stiintifica-stiinte sociale/dezvoltare spirituala.</i></p> <p>NB. In simularea noastră efectuată cu specialiștii pe care i-am consultat /simulare perfectibilă/ dintre cei 433 itemi necesari să existe am identificat în acest moment în municipiul Arad 227 itemi prezenți/ 52,42%, cu precizarea că acest procent ar</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>putea fi chiar de 55%, ceea ce creează premise excelente pentru municipiul Arad să atingă standardele unui oraș sănătos până în anul 2025, cu condiția elaborării-susținerii-efectuării unui plan/program de succes.</p> <p>8. La pag.14, Rezumat executiv este menționat faptul că <i>"Planul de acțiuni este prezentat pentru fiecare arie strategică și pentru sub-domeniul aferent" ceea ce nu se regăsește în lucrare, nefiind vizate toate ariile strategice 1-11, așa cum au fost ele listate la punctul 7 din comentariul nostru.</i></p> <p>9. La pagina 15 sunt amintiți participanții grupurilor de lucru în realizarea acestui plan, printre care nu se regăsesc membrii ai societății.</p> <p>10. La pag. 16, la <i>Obiectivele propuse pe termen lung sunt:</i> - <i>Creșterea calității vieții locuitorilor, rugăm precizați care sunt elementele de suport individual al calității vieții, precum și celor de suport societal la care se referă autorii.</i> - <i>Reducerea decalajului social și medical al categoriilor sociale defavorizate-planul de dezvoltare a sănătății și-a propus îmbunătățirea acoperirii cu servicii medicale a populației școlare și a comunităților în care nu există centre de permanență -rugăm precizați cum pot centrele de permanență să rezolve problemele de instabilitatea socială .....cu venituri insuficiente, ...familii dezorganizate,.... familii de etnie romă? Precizăm că serviciile medicale și sociale nu</i></p>	<p>8.Ariile strategice prezentate în PDSMA includ ariile strategice listate în punctul de vedere. Nu considerăm necesară o reorganizare a documentului pentru a se suprapune formal pentru lista prezentată la punctul 7, din punctul de vedere.</p> <p>9.Va fi completată lista.</p> <p>10.Se are în vedere sugestia prezentată și va fi inclusă în PDSMA.</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>cresc stima de sine a unei persoane, și singure, cele două, nu cresc cert calitatea vieții.</p>	
				<p>11. La pag.18 apar în sfârșit precizate "principalele arii de intervenție", cu trei capitole : I, II, III, descriese într-un mod lozincard, de reclamă publicitară, ar trebui lucrat un pic la formulele de prezentare, chiar dacă sunt traduse din programele și acțiunile internaționale</p>	11.Este conform limbajului internațional.
				<p>12. Consumul de servicii de sănătate de la pag.34 este un adevăr dureros care reflectă politica sanitară actuală greșită, unde normarea asiguraților unui medic de familie poate depăși 1000 de persoane, ceea ce face ca actul medical în asistența primară să devină lipsit de calitate.</p>	12.Reprezinta o constatare
				<p>13. La pag.36 este ilustrată catastrofa polițiilor de resurse umane în sănătatea românească. Resursele umane în sănătate sunt drastic subnormate, la jumătate față de media europeană², ceea ce face ciudată exprimarea de la pag.74 ' ' acoperirea cu medici rămâne mai bună decât cea la nivel național (73,4 vs 53,5/100000) " , care poate fi cel mult apreciată ca o glumă sinistră, alegând cel mai mic rău.</p>	13.Reprezinta o constatare
				<p>14. La pag.36 corect este precizată degringolada sistemului medical arădean, " Infrastructura de sănătate a municipiului Arad este sub standardele Europene " ceea ce ridică semne mari de întrebare referitoare la responsabilitatea Primăriei municipiului Arad, care, deși nu mai administrează clădirile spitalicești din mun. Arad, are responsabilitate</p>	14.Reprezinta o constatare

				<p>instituțională în ceea ce privește serviciile de sănătate acordate plătitorilor de taxe din municipiul Arad. "Aradul are nevoie de un nou spital " este o constatare corectă, un truism, dar redundant al autorilor acestui plan, populația municipiului Arad fiind de mult conștientă de această realitate.</p> <p>15. La pag. 37 se face trimitere la un document " <i>Planul de Dezvoltare a Serviciilor Sociale a Județului Arad 2014-2020</i> ". Din acest document, la pag.7 se observă că 12432 persoane din jud.Arad sunt fără școală absolvită sau analfabete, 7857 dintre aceste fiind din mediul rural, la data de 21 octombrie 2011, dar care nu se regăsesc în grupul țintă, printre cele 13 categorii, pag.24 . Întrebarea spre autorii lucrării menționate este cum s-au gândit la problema " <i>diversificării și dezvoltării serviciilor sociale</i> " având în vedere că, la pag. 2 această instituție recunoaște ca punct slab " <i>Lipsa unor studii și analize la nivelul comunităților locale cu privire la problematica socială reală.</i> Una dintre problemele instituțiilor cu autoritate în orice domeniu este lipsa studiilor problematice de care se ocupă, ceea ce face ca întreaga activitate să devină condusă de la centru, rutinieră, inerțială, blazată și fără succes.</p> <p>16. La pag.38 autorii acestui plan consideră că situația geografică a județului Arad îl face vulnerabil la exodul populației în Ungaria pentru servicii medicale, și nu lipsa acestor servicii!!! Lipsa de obiectivare a problemei de către autori este șocantă. " <i>Poziția transfrontalieră, având Ungaria cu servicii de sănătate foarte dezvoltate și</i></p>	<p>15. Reprezinta tema de proiect separata care suporta un studiu.</p> <p>16. Este o certitudine sustinuta de date.</p>
--	--	--	--	---	---

				<p><i>judetele învecinate unde Timișoara reprezintă un concurent major pentru afluxul de pacienți din municipiul Arad".</i></p> <p>17. La IV. 2 Populația municipiului Arad și previziuni demografice, nu se precizează deloc valoarea sporului natural/ negativ și se referă exclusiv la rata brută de natalitate, la pag.44, rată care nu reflectă întotdeauna situația reală, deoarece valoarea natalității este influențată direct de structura pe grupe de vârstă și sexe a populației. Acest indicator se coroborează obligatoriu cu rata sporului natural. <i>In plus expresia " tendință de feminizare a populației municipiului" de la pag.43 este incorectă stiintiflc si nefericită, chiar dacă există semnificație statistică pentru asocierea frecvenței prezenței genului feminin în populația municipiului Arad comparativ cu populația generală. (feminizare= Atenuare la un bărbat a caracterelor sexuale urmată de apariția unor caractere sexuale secundare feminine3)</i></p> <p>18. La IV. 3 Caracteristici legate de starea de sănătate a populației ne obligă formația academică să precizăm că, într-un tabel, ordinea de mărime în redactarea unui text are reguli clare/vezi pag.49 unde la Număr cazuri rămase în evidența medicilor de familie din județul Arad la 31.12.2014 cifrele sunt redactate cu separatoare de punct și virgula, în aceeași coloană. Oricum 184599 bolnavi cronici în județul Arad arată încărcarea serviciilor medicale și necesitatea susținerii acestora, fără a mai ignora discrepanțele între magnitudinea</p>	<p>17. Se are în vedere sugestia prezentată.</p> <p>18. Reprezinta un indicator demn de monitorizare ulterioara pe termen mediu si lung.</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>problemei de sănătate și precaritatea resurselor existente. Tot aici, la pag.50 trebuia precizat că din totalul bolii tumorale, primele patru entități morbide/cancer sân, piele, col uterin și colorectal sunt prevenibile relativ ușor în mileniul III, dacă rețeaua de medicină de familie ar fi adecvată.</p> <p><i>19. Sănătatea copiilor și a tinerilor dpdv.al afecțiunilor prevalente ar putea fi influențată prin dezvoltarea rețelei de medicină școlară.</i></p> <p><i>20. Studiul cu poziții bibliografică 21 poate fi accesat undeva? Ciemme Diagnostica/HBS Group. Studiu elaborat privind Strategia de Sănătate a Spitalului Clinic Județean de Urgență Arad - Analiza Organizațională - Raport creat pentru Consiliul Județean Arad</i></p> <p><i>21. Problema DRG/ care trebuie regândit la nivel național și a DMS/care trebuie analizate de către fiecare secție în parte, trebuie să facă obiectul analizei CJ Arad și a Primăriei Arad.</i></p> <p><i>22. Rată cezariene Arad 80% , pag.67, este incorectă din datele statistice reale reiese o rată pentru acea perioadă de 57,43% și pentru ca nu este prezentată sursa de informare am putea avea indoilei asupra datelor statistice prezentate în lucrare. Într-adevăr la spitalul privat din Arad și spitalul din Ineu rata cezarienelor este peste 80% peste media națională de 60%.Aceasta este consecința actualei legi proaste a malpraxisului care trebuie</i></p>	<p>19.Este o certitudine.</p> <p>20. Se va atașa la sfârșitul lucrării.</p> <p>21. Este o problemă la nivel național.</p> <p>22. Se recomandă studiu complex. PDSMA descrie analiza strategică care poate să justifice o eventuală prioritate în această situație.</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>revizuită și pentru faptul că poate implica CJ Arad și Primăria Arad la plata eventualelor daune, sume care vor fi suportate tot de către populație. Este de preferat a se analiza un an statistic pentru a avea concluzii corecte. Aceasta rata crescută a operațiilor cezariene în condițiile în care OMS propune 15%, a fost analizată de colectivul Spitalului Matern cu ocazia mai multor manifestări științifice ultima desfășurată la Arad în perioada 11-18 martie la care au participat 13 clinici de stat și private din România și străinătate.</p> <p>23. Subscriem argumentelor de la pag. 68-69-70-71, cu precizarea că cele 10 posturi de la asistența comunitară sunt insuficiente.</p> <p>24. La pag.78 nu înțelegem pesimismul și resemnarea autorilor <i>"Din păcate, dovezile efectelor asupra sănătății nu sunt de multe ori disponibile. Acest lucru se datorează faptului că există o cale lungă de cauzalitate între punerea în aplicare a unui proiect / program / politică și orice impact potențial asupra sănătății populației, precum și mulți factori de confuzie care fac dificilă determinarea unei legături"</i>. Precizăm că țările europene care au reușit să ofere orașe sănătoase locuitorilor lor au făcut cu prisosință studii de impact pe sănătate, ele fiind un instrument accesibil oricărui organizator de sănătate interesat de profesia și menirea lui.</p> <p>25. Pentru calitatea aerului, prezența radonului în locuințe și cancerul bronhopulmonar, a se urmări</p>	<p>24. Se recomandă un studiu de impact pe această temă.</p> <p>25. Prin protocolul cu DSP Arad se poate avea acces la aceste date și reprezintă o prioritate strategică.</p>
--	--	--	--	--	---

			<p>http://www.radon.com.ro/ și harta radonului în Arad.</p> <p>26. Trebuie precizate sursele de apă neverificate sanitar din municipiu și locuințele cu sanitație proastă/latrine, aglomerare etc.</p> <p>27. Rugăm explicați cum au fost obținuți 85,7 m² spațiu verde pe cap de locuitor. Vezi pag.90.3. Spații verzi mun.Arad 89 ha , care împărțite la 179045 loc/2016 = 4,70 mp/ loc, din datele noastre.</p> <p>28. La pag.94 , tabel SWOT, nu înțelegem Rată mică a șomajului Ia puncte tari câtă vreme rata șomaj Arad apare de 6.7, peste media națională de 6.14; deasemenea trebuie menționată scăderea venitului pe cap de locuitor la->€ 61855, spre a nu cosmetiza realitatea economică românească.</p> <p>29. La VI. <i>Selectarea problemelor de sănătate subscriem/pag.96-97-98.</i></p> <p>30. <i>La VII. Premizele implementării planului strategic și al dezvoltării sănătății la nivelul municipiului Arad subscriem, cu precizarea că dacă acest DSP nu se va ocupa de problemele de sănătate în integralitatea lor, așa cum am precizat la punctul 7, eșecul va fi garantat.</i></p> <p>31. Obiectivele de la pag.103 sunt de analizat, nu este practic să se respecte <i>Ajustarea strategiei de sănătate în funcție de progresele realizate, câtă vreme această strategie propusă nu poate fi adoptată.</i></p>	<p>27. În anul 2015 a fost finalizat „Registrul local al spațiilor verzi din Arad“ care arată situația reală a suprafeței spațiilor verzi din municipiul Arad. Inventarul spațiilor verzi a fost efectuat folosind tehnologii moderne de tip GIS (Geographical Information System). Conform măsurătorilor efectuate, Aradul deține 85,7 m² spațiu verde pe cap de locuitor</p> <p>30. Precizăm încă o dată că orice structură a Primăriei Arad respectă atribuțiile conferite de lege.</p> <p>31. PDSM Arad este un document în permanenta dinamica.</p>
--	--	--	---	---

				<p>32. VIII. 1 <i>Modelul conceptual al planului strategic de dezvoltare a sănătății în municipiul Arad nu este deloc original, în pag.106-109 este prezentat abecedarul oricărui program de sănătate comunitar, la fel și pentru VIII. 2 Scopul și obiectivele planului de dezvoltare a sănătății în municipiul Arad. pag.110-111 și în continuare până la pag.114.</i></p> <p>33. VIII.3 <i>Obiective strategice generale sunt denumite bombastic, nu pot fi contestate prin domeniul la care se referă, doar că sunt mai mult demonstrative, de imagine și semnalizare a problemei, ceea ce nu e rău dar este puțin dpdv. instituțional/Primărie iar unele se suprapun peste activitățile curente ale instituțiilor deja existente. Crearea unui website dedicat alimentației sănătoase în care sunt implicate restaurantele din Arad care adoptă meniuri și un stil de gătit sănătos este o idee superbă. Timpul foarte scurt alocat studierii acestui plan ne împiedică să ne alăturăm cu propuneri, dar o vom face. Este un capitol valoros în acest plan.</i></p> <p>34. VIII. 5 <i>Punerea în aplicare a planului de dezvoltare a sănătății municipiului Arad credem că trebuie să fie concertat cu planurile celorlalte instituții/construcții, apă, mediu, transport etc. Toate proiectele sunt bune dar ele trebuie să fie susținute de fundalul schimbărilor generale, așa cum apare în P III. Proiecte privind integrarea sănătății cu alte strategii comunitare., pentru a putea realiza PIV 1 Proiect privind</i></p>	<p>32. Modelul prezentat este un model clasic care își păstrează actualitatea prin faptul că nu este contrazis de studii referitoare la determinanții sănătății.</p> <p>33. Este o tendință internațională de informatizare a sanataii publice.</p> <p>34. PDSMA reprezintă un document strategic care coroborează direcții strategice, proiecte și acțiuni, într-un mod multidisciplinar, alături de alte instituții și ONG-uri cu legături în domeniul sănătății publice. Fiecare proiect propus sau sugerat, care respectă ariile strategice identificate, trebuie să fie însoțit de un</p>
--	--	--	--	--	--

			<p><i>inclusiunea municipiului Arad în rețeaua europeană de " Orașe sănătoase ".</i></p> <p>35. Felicitări pentru VIII. 7 Schema logică a proiectelor, VIII. 8 Surse de finanțare posibile, VIII. 9 încadrarea în timp (grafic Gantt), Tabel nr. 20 Indicatori utilizați pentru monitorizarea și evaluarea planului de dezvoltare a sănătății în municipiul Arad, Anexa nr. 3 Tabloul riscurilor, Anexa nr. 4 Harta factorilor interesați.</p>	<p>business plan, scriere de proiect, implementare și monitorizare. Documentul și ariile strategice rezultate reprezintă cadrul general de acțiuni care va sta la baza viitoarelor studii, analize, propuneri și proiecte, menționate în recomandările trimise.</p> <p>PDSMA reprezintă un document strategic și legal care permite dezvoltarea de proiecte și analize într-o paletă extinsă, care pot fi susținute atât de la bugetul local, cât și prin fonduri europene, cu scopul final de a îmbunătăți starea de sănătate a cetățenilor. Rămâne la latitudinea administrației publice și a factorilor decidenți de a dezvolta și implementa proiecte cu impact asupra sănătății pe teme și ariile sugerate și identificate în PDSMA.</p> <p>Administrația publică arădeană poate dezvolta proiecte de sănătate publică, având la bază ariile strategice din PDSMA.</p> <p>35.Documentul este si trebuie abordat in dinamica in functie de deciziile luate.</p>
--	--	--	---	---

				<p>Totuși trebuie precizat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Aradul într-o mișcare sănătoasă - ar putea include ca propunere legislativă</u> <ul style="list-style-type: none"> o creșterea numărului de ore de sport o în unitățile de învățământ o în orarul zilnic acestea să fie la sfârșitul programului o vestiarele școlare să ofere săli de dus o instituțiile publice și agenții economici cu peste 20 angajați să ofere aceleași facilități de 30 minute recreere activă/zi sau benzi de mișcare pentru cei cu activitate statică în picioare sau pe scaun • <u>Aradul se hrănește sănătos- ar putea organiza în cadrul instituțional</u> <ul style="list-style-type: none"> o Verificarea concentrației de pesticide din fructe o Verificarea calității apei îmbuteliate o Informarea repetată și sistematică despre nocivitatea băuturilor îndulcite carbogazoase, energizantelor și a lichidelor conținute în ambalaje de plastic sau aluminiu o Crearea unui instrument accesibil de calcul al caloriilor zilnice, în toate instituțiile publice, farmacii, școli, cabinete medicale, spitale <p>vezi http://www.freedietins.com/tools/calorie_calculator.htm</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Aradul trăiește într-un mediu sănătos-</u> <ul style="list-style-type: none"> o Identificarea poluatorilor apei, aerului și solului/mai ales a auto de orice tip cu emisii noxe sau pierderi de ulei • <u>Aradul locuiește într-un habitat sănătos-</u> <ul style="list-style-type: none"> o Crearea unui cartier pentru familiile defavorizate cu copii este un act discriminatoriu, trebuie înlocuit cu asigurarea de locuințe pentru familiile defavorizate, dacă este cazul chiar în incinta Primăriei! 	<p>Nu este de competența administrației locale, dar pot să fie propuse proiecte care să suplinească nevoia de mișcare.</p> <p>Sugestiile reprezintă proiecte care pot să fie propuse și elaborate, fiind în concordanță cu PDSMA.</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>o Neutralizarea deșeurilor din construcții, azbest etc.</p> <p>o Ar trebui refăcut municipiul Arad, prin anvelopare clădiri vechi, renovare cu materiale durabile și ecologice, plasarea de grădini suspendate, proiectarea de zone de locuințe cu toate facilitățile, inclusiv piscine, refacerea parcarilor existente și renunțarea la garajele de cartier, înlocuirea lor cu parcuri păzite</p> <p>o Iluminat stradal economic, scăderea costurilor de întreținere ale clădirilor administrative prin modernizarea lor pentru a se autosuține energetic și a scădea taxele contribuabililor</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Aradul promovează o cultură a sănătății-</i> o Cultura în general trebuie să fie accesibilă tuturor și în același timp oamenilor de cultură trebuie să li se asigure condiții de dezvoltare umană și vocațională. Planul nu face nici o referire la aceștia o Cultura și oamenii de cultură ar trebui să facă parte din viața copiilor începând de la grădiniță <ul style="list-style-type: none"> • <i>Aradul te protejează- <u>propunere</u>:</i> o Preluarea de către primărie a aprovizionării cu vaccinuri, lapte praf, produse alimentare speciale, costuri screening orice tip etc, pentru asigurarea continuității în derularea unor programe de sănătate neasigurate corespunzător de către ministerele de resort <ul style="list-style-type: none"> • <i>Aradul te menține sănătos - sunt prevăzute acțiuni redundante</i> 	<p>Sugestiile reprezintă proiecte care pot să fie propuse și elaborate, fiind în concordanță cu PDSMA.</p>
--	--	--	--	--	--

• *Aradul un protector al vieții* - perfectă măsura de prevenire a mortalității infantile, dar de ce la nivel de cartiere?
o trebuie asigurat un asistent social/medical/comunitar femeilor/mamelor/părintelui care solicită ajutor în timpul sarcinii și după naștere, inclusiv în timpul creșterii copilului.

Concluzii și propuneri

1. Planul nu se referă la toate aspectele obligatorii care țin de scop și nu se bazează pe studii sistematice, care trebuie să preceadă oricărei acțiuni de asemenea factură.

2. Primăria Arad trebuie să se implice activ în sănătatea locuitorilor de care răspunde, după modelul Primăriei Oradea/vezi hotărârea din 2010/<http://www.oradea.ro>.

3. Acțiunea/realizarea unui oras sănătos urmărită de către Primăria Arad este salutară și trebuie susținută de către toți locuitorii.

4. Pentru a avea succes propunem, printre altele: Întocmirea unui document agregat privind dezvoltarea municipiului Arad, cu reactualizarea planurilor afișate la:

<http://www.primariaarad.ro/info.php?page=/temp/strategia0820/main.html&newlang=ron&theme=thl-ron>, adică PLANUL DE ACȚIUNE PRIVIND ENERGIA DURABILĂ ÎN MUNICIPIUL ARAD - P.A.E.D, ARAD MAPAREA RESURSELOR CULTURALE 2013, Strategiei de dezvoltare a municipiului Arad 2007 - 2013/2014 – 2020

o Realizarea de studii pentru toți cei 11 itemi de la punctul 7

- o Consultarea populației
- o Transparență a cheltuielilor

PROPUNERI PENTRU SISTEMUL SPITALICESC DIN MUNICIPIUL ARAD:

Secții spitalicești principale componente-pe locații

Locația 1: Incinta existentă a Spitalului Clinic Județean de Urgență Arad-Str. Andreny Karoly

- *Sector spitalizare continuă-în clădirea existentă Corp 1*

- *Unitate primire urgențe*

- *Sector intervenții (bloc operator+ATI)-construirea unui nou corp în relație cu UPU (incl.heliport)*

-pentru toate secțiile

- *Sterilizare centralizată*

- *Ambulatoriu pentru toate specialitățile-adulți-în clădirea existentă Corp 3*

- *Laboratoare:*

-radiologie și imagistică-în clădirea existentă Corp 3-de reamenajat

-analize medicale medicale-existent și reamenajat în clădirea existentă Corp 3

-anatomie patologică-existentă și reamenajată în clădirea existentă Corp 3

-prosectura (medicina legală)-existentă și reamenajată în clădirea existentă Corp 3

- *Farmacie centrală-existentă și reamenajată în clădirea existentă Corp 3*

- *Compartimente tehnice centralizate (depozitari, deșeuri, bucătărie și distribuție alimente)*

**SECȚII ȘI COMPARTIMENTE
EXISTENTE ȘI PROPUSE, toate în relație
cu UPU ȘI Ambulatoriul și celelalte
compartimente**

- **Medicină internă I**
- **Medicină internă II**
- **Gastroenterologie**
- **Neurologie**
- **Chirurgie plastică și microchirurgie +ATI**
- **Chirurgie generală I+ATI**
- **Chirurgie generală II-NOU! Mutare din
locația P-ța. M.Viteazul+ATI**
- **Chirurgie toracică+ATI**
- **Cardiologie**
- **Ortopedie-Traumatologie**
- **Diabet zaharat, nutriție și boli metabolice**
- **Urologie-intervenții de urgență și
ambulator**
- **Nefrologie-NOU! Mutare din locația P-ța.
M. Viteazul în actuala clădire Pediatrie I**
- **Hemodializă**
- **Hematologie-refacere corp clădire în
relație cu noua Oncologie**
- **Psihiatrie-Ambulator**
- **ORL-NOU! Mutare din locația actuală în
clădirea Pediatrie II+extindere (prin mutare
CSM și NPI)**

**Obs:Oncologia poate fi relocată pe Str.
Vicențiu Babeș nr.11-13 împreună cu
Radioterapia**

**Locația 2- Incinta nouă a Spitalului Clinic
Județean De Urgență Arad- Cartier
Subcetate**

- Unitate spitalicească specializată –

SECȚII ȘI COMPARTIMENTE
EXISTENTE ȘI PROPUSE, toate în relație
cu UPU și Ambulatoriul și celelalte
compartimente

- **Obstetrică-Ginecologie**
- **Neonatologie**
- **Pediatrie- pe grupe de vârstă**
  - **Pediatrie+Neuropsihiatrie**
Infantilă - inclusiv
compartiment recuperare
terapeutică
- **Neuropsihiatrie Infantilă**
- **Boli Infecțioase- copii (incl. HIV)**
- **Boli Infecțioase- adulți (incl. HIV)**
- **Dermatovenerice**
- **SECTOR SPITALIZARE CONTINUĂ-**
pentru fiecare secție
- **COMPARTIMENT PRIMIRE URGENȚE**
(CPU)- pentru fiecare secție- Infecțioasele și
Dermatovenericele separat
- **SECTOR INTERVENȚII (bloc operator +**
ATI)- construirea unui nou corp în relație
cu CPU (incl. heliport):
  - **pentru toate secțiile: adulți**
(obstetrică și ginecologie) și infanți (sugari
și copii)
- **STERILIZARE CENTRALIZATĂ-**
pentru fiecare secție- Infecțioasele și
Dermatovenericele separat
- **AMBULATORIU pentru toate**
specialitățile- pentru fiecare secție-
Infecțioasele și Dermato-venericele separat
- **LABORATOARE CENTRALIZATE**
pentru toate secțiile:
  - **radiologie și imagistică**
  - **analize medicale**
  - **anatomie patologică**
  - **prosectura- comuna**
- **FARMACIE CENTRALĂ**

• **COMPARTIMENTE TEHNICE CENTRALIZATE** (depozitări, deșeuri, bucatărie și distribuție alimente)

Locația 3- Incinta existentă a Spitalului Clinic Județean de Urgență Arad- P-ța. Mihai Viteazul - Centru de Îngrijiri Paleative și Geriatrie -

• **SECTOR SPITALIZARE CONTINUĂ**
• **COMPARTIMENT PRIMIRE URGENȚE (CPU)**

• **STERILIZARE**

• **AMBULATORIU** pentru toate specialitățile- adulți- în clădirea existentă Corp 3

• **LABORATOARE:**

- radiologie și imagistică
- analize medicale
- prosectura (morga)

• **PUNCT FARMACEUTIC**

• **COMPARTIMENTE TEHNICE**

CENTRALIZATE (depozitări, deșeuri, oficiu distribuție alimente)

SECȚII și COMPARTIMENTE EXISTENTE ȘI PROPUSE, toate în relație cu activitatea SCJU Arad

- Cardiologie- recuperator
- Recuperare medicină fizică și Balneologie
- Recuperare Medicală Neurologică
- Reumatologie
- îngrijiri Paleative - NOU! mutare de la Ghioroc
- Medicina Muncii

PUNCTE TARI PENTRU SOLUȚIA CELOR 3 LOCAȚII:

- **DESCHIDEREA CĂTRE PACIENȚII JUDEȚULUI-** prin utilizarea căilor de

comunicații principale de conexiune a municipiului

- O buna relaționare între unitatile spitalicești prin trafic rutier și aerian, dar și cu cele de rang superior (Timisoara) sau omoloage (Szeged)

- REFOLOSIREA LOCAȚIILOR EXISTENTE CU ECHIPARE EDILITARĂ ASIGURATĂ

- ELIBERAREA UNOR IMOBILE DE PATRIMONIU CULTURAL (MONUMENTE ISTORICE): ORL SI DERMATOLOGIA DIN PIAȚA M. VITEAZUL

- CONCENTRAREA FUNCȚIONALĂ A SECȚIILOR CE SE AFLĂ ÎN DIRECTĂ RELAȚIE

- REORGANIZAREA SPITALULUI JUDEȚEAN PE PRINCIPII FUNCȚIONALE ACTUALE SI DE NECESITATE DE PERSPECTIVĂ- DE EXEMPLU „PARC PENTRU SĂNĂTATEA COPIILOR”

- INTEGRARE URBANISTICĂ IN ORAȘ

!!! Aradul ca oraș sănătos trebuie să fie integrat într-un județ sănătos pentru care trebuie să militeze toți reprezentanții din sănătate, autorități locale și județene.

Salutăm inițiativa Consiliului Județean ,a domnului președinte Cionca Iustin de a finaliza mutarea secției TBC în noua locație din Grădiște, tergiversată pana in acest moment de o conducere incompetenta a SCJUA care a dezinformat pe domnul președinte interimar Tolea Adrian, Ministrul Sănătății dar mai ales arădenii.

Anunțul făcut în data de 06.09.2016 de domnul primar Falcă Gheorghe prin care

Primăria Municipiului Arad alocă 10 mil. euro pentru construcția unei noi Maternități, consideră că este de bun augur și propune ca aceasta să fie numită "SFÂNTA MARIA" având în vedere că în data de 08 septembrie toți creștinii sărbătorim Nașterea Maicii Domnului.

În urma discuțiilor avute cu colegii din sănătate, reprezentanți ai societății civile prin domnul Bulumac Sebastian propunem înființarea unei fundații pentru viitorul sănătos al Aradului care să se numească "SFÂNTA MARIA". Este de dorit ca în componența acestei Fundații să se regasească reprezentanți ai societății civile, ai autorităților locale, cadre medicale, reprezentanți ai mediului academic, preoți, pastori, lucrători, anteprenori, oameni de cultură, persoane fizice și instituții. Nu susținem sloganul VREM SPITALE NU BISERICI ci dorim ca împreună să contribuim la bunăstarea arădenilor pentru un SUFLET CURAT ÎNTR-UN TRUP SĂNĂTOS.

Rolul Fundației este de a conștientiza arădenii asupra necesității construirii unei noi maternități și pediatrii cu toate specialitățile, inclusiv adunarea de fonduri pentru susținerea acestui proiect și pentru a sprijini gravele problemele din sănătate.

Acest proiect pentru Arad trebuie să fie mai presus de orgoliile locale și interesele politice și de aceea susțin personal ca domnul Primar Falcă Gheorghe să fie președintele fondator al acestei fundații.

2	<p>D-nul. Samuel Caba -reprezentant ONG</p> <p>Punct de vedere/ întrebări/propuneri - formulate în timpul dezbaterii</p>		<p><i>Vezi-PH privind Planul de Dezvoltare a Sănătății la nivelul Municipiului Arad – inițiativa primarului</i></p>	<p>Aradul nu a reușit să obțină statutul de Capitală Culturală Europeană...propun ca Aradul să fie Capitala Sănătății din România. Acest lucru va angrena toți actorii responsabili din sănătate din județul Arad, autoritățile publice locale și județene, societatea civilă...și toți cei ce-și doresc acest lucru... Toată strategia trebuie să se rezume la acest obiectiv, cred că toți ne dorim acest lucru...să ne asumăm acest lucru...toate proiectele și programele ce se vor realiza de acum încolo ar trebui să se așeze sub acest titlu...</p>	<p>Propunem implementarea proiectelor din PDSMA care să ducă în final la un impact asupra stării de sănătate a arădenilor pe termen: scurt, mediu și lung, care pot să califice Aradul pentru o asemenea propunere.</p>
3.	<p>D-nul. Marin Lupaș -Consilier Local</p> <p>Punct de vedere/ întrebări/propuneri - formulate în timpul dezbaterii</p>		<p><i>Vezi-PH privind Planul de Dezvoltare a Sănătății la nivelul Municipiului Arad – inițiativa primarului</i></p>	<p>În acest moment e mai important decât orice interes politic sau de grup să fim raționali în investițiile pe care le vom face în anii următori, vor fi probabil investiții foarte mari ...e importantă de asemenea locația și calitatea lucrărilor și spațiile care vor fi alocate în spitalul sau secția respectivă.....va trebui să acordăm o atenție deosebită acestor lucruri... În ceea ce privește sănătatea cetățenilor Aradului...parcurile sunt foarte importante în acest sens, de aceea propun amenajarea a două-trei parcuri în municipiul Arad, acolo unde este nevoie...în primul rând-Cartierul Vlaicu, Micalaca-Zona 100-200 și alte zone în funcție de necesități...la momentul susținerii proiectului voi veni cu un amendament în acest sens....</p>	<p>Propunere de proiect în concordanță cu PDSMA, care trebuie implementată cu tematici specifice amenajărilor „sănătoase”.</p>
4.	<p>D-nul. Adrian Dărăbanțiu: Președinte- Asociația Medicilor de Familie</p>			<p>Doresc să fac doar câteva completări...am auzit de medicina de familie doar o singură dată-atunci când a fost foarte bine așezată la baza piramidei....medicina de</p>	<p>Propunere pertinentă. Se va analiza oportunitatea încheierii unui protocol cu Asociația Medicilor de Familie și DSP Arad</p>

	Punct de vedere/ întrebări/propuneri - formulate în timpul dezbaterii			prevenție și profilaxie reprezintă baza medicinii... <i>ar fi foarte bine dacă am putea să mergem pe modelul pe care a fost construit Programul Național de Evaluare a Stării de Sănătate a Populației care a adus mari beneficii prin numărul mare de cazuri noi depistate...s- ar putea implementa fie la nivel local, județean sau chiar mai departe...</i>	pentru ducerea la îndeplinire a proiectului prezentat.
5.	D-na. Ludmila Stanca Medic - Primăria Arad- Cabinet școlar Punct de vedere/ întrebări /propuneri - formulate în timpul dezbaterii		<i>Vezi-PH privind Planul de Dezvoltare a Sănătății la nivelul Municipiului Arad – inițiativa primarului</i>	<i>O întrebare-sugestie referitor la Plan.....mă interesează dacă ați cuprins în planul de strategie și plantele de carantină...în special ambrozia, alergologiei și ORL-iștii știu ce patologie în creștere au rinitele alergice din cauza acestor plante, care crește atât pe domeniul privat cât și pe cel public... În țările europene există legislație specifică pentru plantele de carantină, programe în acest sens – inclusiv Ungaria- unde sunt amenzi foarte ridicate pentru nerespectarea acestor programe...chiar și în țara noastră există în câteva orașe...</i>	
6.	D-nul. Cătană Constantin Director Executiv - Direcția de Sănătate Publică Arad Punct de vedere/ întrebări/ propuneri - formulate în timpul dezbaterii și în scris - Adresa nr.59826/09.09.2016		<i>Vezi-PH privind Planul de Dezvoltare a Sănătății la nivelul Municipiului Arad – inițiativa primarului</i>	D-nul. Cătană Constantin Principiile care stau la baza emiterii acestui punct de vedere sunt determinanții stării de sanatate , care se regăsesc și în documentul supus dezbaterii publice: 1) factori comportamentali: alcool, fumat, drog, dietă, inactivitate fizică 2) factori socio-economici: sărăcie, șomaj, structura cheltuielilor în gospodărie, excluziune socială 3) factori de mediu: calitatea aerului, apei, solului, alimentelor, locului de muncă, a	Planul de Dezvoltare a Sănătății Municipiului Arad (<i>PDSMA</i>) este un document strategic în care s-a avut în vedere, în primul rând, contribuția pe care o poate avea Primăria Municipiului Arad, ca instituție publică locală, în domeniul sănătății. Având în vedere atribuțiile conferite de lege, Primăria Municipiului Arad nu este o instituție cu rol principal în domeniul sănătății, de aceea, în cadrul

			<p>așezărilor umane, dar și factorii fizici: zgomot și radiații.</p> <p>I. Pentru factorii comportamentali, departamentul Promovarea Sănătății din cadrul DSP Arad desfășoară campanii de informare conform calendarului INSP. Astfel că suntem direct implicați în acest proiect: “Cele 3 domenii ale planului de dezvoltare pentru perioada 2015-2025 sunt: serviciile de sănătate (preventive, curative și recuperatorii) și medico-sociale; factorii comportamentali-atitudini, obiceiuri, stil de viață; factorii de mediu.” (pag. 16)</p> <p>"Caseta 2. Teme centrale și chestiuni prioritare. Abordarea priorităților de sănătate public”: Activitate fizică; • Nutriție și obezitate; • Alcool; • Tutun; • Sănătate mintală”(pag. 31)</p> <p>Propunere de completare tehnică:</p> <p>a) armonizarea calendarului de acțiuni ale celorlalți actori implicați și nuanțarea responsabilităților pe care Primăria le are în aceste campanii de informare și promovarea sănătății, în sensul conturării unei structuri din Primărie implicate în activitățile propuse prin plan.</p> <p>b) accesul departamentului de promovarea sănătății la diferite manifestații organizate de Primărie, prin scutire de taxe, crearea unui cadru legal pentru a participa, etc.</p> <p>c) analizarea situației existente a locurilor de joacă în aer liber pentru copii, numărul lor, starea de funcționare și în situația în care se impune, crearea de locuri de joacă noi, dar fără excepție să se instituie verificare periodică a stării de funcționare și reparare sau închiderea celor care pot pune în pericol copiii.</p> <p>d) analizarea stării terenurilor de sport (baschet) în aer liber.</p>	<p>documentului menționat, au fost selectate acțiuni, majoritatea propuse a fi desfășurate în colaborare cu alte instituții de la nivel local, în care primăria poate avea o implicare din punct de vedere legal.</p> <p>Astfel, având în vedere definiția orașului sănătos, principii și condiții pe care trebuie să le îndeplinească, documentul propus cuprinde aspectele la care Primăria Municipiului Arad poate contribui.</p> <p>Referitor la observațiile prezentate în documentul menționat facem următoarele precizări:</p> <p>PDSMA conține recomandarea încheierii unui protocol încheiat între Primăria Arad și DSP Arad care să stabilească toate punctele precizate în recomandare și definirea unui Plan de Acțiune comun care să le conțină, alături de structura din cadrul Primăriei Arad implicata în implementarea PDSMA.</p> <p>Toate punctele atinse în recomandarea DSP constituie proiecte specifice independente și de sine statatoare de maxima importanță, în colaborare cu Primăria Arad și care urmăresc dezvoltarea Planului de Acțiune comun, rezultat în urma procesului în conformitate și în susținerea PDSMA.</p>
--	--	--	---	---

				<p>e) pentru PI.3. Proiect privind reducerea efectelor fumatului - pct.l. - Realizarea unei campanii de informare a populației (pag. 196): menționăm că în calendarul pentru organizarea campaniilor Informare-Educare-Comunicare există două evenimente care fac referire la consumul de tutun și anume Ziua Mondială fără Tutun și Ziua Națională fără Tutun, motiv pentru care putem să ne armonizăm activitățile și să colaborăm.</p> <p>f) pentru PI.2. Proiect privind o alimentație sănătoasă -la pct. 4.- Campanie de informare privind beneficiile alimentației sănătoase în comparație cu mâncarea fast-food (pag. 196) - cartea "Ghidul de intervenție pentru alimentație sănătoasă și activitate fizică în grădinițe și școli", elaborată de Ministerul Sănătății a ajuns în toate unitățile de învățământ din județ, inclusiv din municipiul Arad.</p> <p>II. La capitolul Factorii de mediu, enumerați mai sus , sunt analizați /monitorizați în cadrul unui departament din DSP.</p> <p>Propunere de completare tehnică:</p> <p>a) colaborarea între instituții privind facilități pentru atragerea specialiștilor</p> <p>b) reluarea unor măsuri de salubritate pentru ambrozie</p> <p>c) nominalizarea unei structuri care să urmărească realizarea măsurilor propuse pentru diminuarea zgomotului, conform hărții de zgomot</p> <p>d) stabilirea unor măsuri de reducere până la dispariția riscurilor pentru sănătate, prin controlul dăunătorilor(insecte și rozătoare) în zone verzi neîntreținute cum ar fi: zona fostului ponton de pe malul Mureșului, lacul de la Pădurice, canalul Mureșel</p> <p>e) inițierea unor hotărâri ale Consiliului Local Arad cu privire la animalele de companie,</p>	
--	--	--	--	---	--

amenajarea unor locuri speciale pentru acestea în aer liber, precum și verificarea respectării regulamentelor de folosire a acestor locații.
III. Concluziile legate de starea de sanatate a populației prezentate la pag. 56

Propunere de completare:

a) pentru a vedea cât de îmbătrânită este populația, se poate folosi și indicele de populație de peste 60/65 ani după o anumită formulă => concluzii mai clare pentru populația vârstnică și strategii de servicii medicale.

Din punct de vedere medical, la o populație îmbătrânită avem patologie cronică, degenerative, nevoie de spitale de specialitate, rețea ambulatorie foarte bună, dispensarizarea bolnavilor (prin medicina de familie), durata medie de spitalizare lungă.

- dispensarizare foarte bună pentru patologia cardiacă, complianța pacienților (nr. mic de boli cerebrovasculare), conform tabelului de la pag. 49

-conform EUROSTAT 2012, cauzele principale de deces la nivel mondial sunt: cardiopatie ischemică, boli cerebrovasculare, tumori maligne

-concluzia: patologia cardiacă este pe primul loc și în municipiul Arad, urmată de diabet zaharat și apoi de tumori maligne.

IV. Conform situației prezentate la pag. 71, în municipiul Arad asigurarea cu personal medical în unitățile de învățământ este următoarea:

- 8 medici de medicină școlară și 48 de asistenți medicali,

- 6 cabinete de stomatologie, cu 6 medici stomatologi și 6 asistenți medicali.

Necesarul este prezentat în tabelul 13 pag 71 astfel: 20 medici școlari și 15 medici

stomatologi. De asemenea conform PII.1. Proiect pentru 1. Asigurarea cu personal specific medicinei școlare - susținerea sănătății copiilor și a tinerilor (pag. 197), graficul Gantt de realizat până în 2025.

Propunere de completare tehnică:

a) scurtarea perioadei de timp pentru realizarea acestui plan, prin măsuri de atragere a medicilor școlari

b) ținând cont de patologia raportată a copiilor (viciile de refracție, viciile de postură, alte boli cronice ale aparatului locomotor, obezitatea neendocrină, astmul bronșic și tulburările de vorbire), până la o remediere și noi măsuri, propunem o colaborare mai strânsă pentru crearea unui cadru legislativ care să permită angajarea pe posturile de medici școlari a medicilor rezidenți în ultimul an din specialitățile pediatrie și medicină de familie

V. La capitolul "Recomandari majore: Grup comun de inițiativă, între Consiliul Județean Arad și Primăria Arad, privind dezvoltarea unei strategii de a construi un nou spital" (pag.69)

Propunere de completare:

-pentru creșterea calității actului medical și implicit creșterea gradului de satisfacție cu privire la sistemul de sănătate local, trebuie avută în vedere și atragerea specialiștilor și a medicilor rezidenți în specialități unde este un deficit de personal, prin crearea unor facilități (de ex. locuințe), printr-o strategie cu un timp de realizare de max. 10 ani.

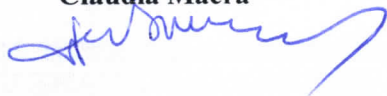
VI. Pentru PII.4 Proiect pentru susținerea asistenței medicale inclusiv de urgență în municipiul Arad-pct. 4 Crearea unui număr de

				<p>4 centre de permanență fixe sau mobile (pag. 85)</p> <p>- în acest moment sunt 7 centre de permanență fixe în municipiu, toate funcționând în spații private</p> <p>VII.Factorii care influenteaza starea de sanătate : 1)venitul si statutul social si 2) educația (pag.77).</p> <p>Propunem și analiza următorilor indicatori:</p> <p>a) Indicele de colarizare-pentru a caracteriza nivelul instructiv-educativ la populația de 6-24 ani</p> <p>b) Indicele populației de peste 60/65 raportat la populația de 0 -14 ani-pentru a interpreta structura pe grupe de varsta</p> <p>c) Rata de inlocuire -arata populația economic active</p> <p>d) Indicele populației passive- pentru aprecierea mai bine a volumului sarcinilor sociale</p> <p>e) Indicele de dependență-arata nr. tinerilor si vârstnicilor din populație sub limita apta de munca</p>	
7.	<p>D-na. Carmen Neamțu -Decanul Facultății de Medicină-U.V.V.G Arad</p> <p>Punct de vedere/ întrebări/propuneri - formulate în timpul dezbaterii</p>		<p><i>Vezi-PH privind Planul de Dezvoltare a Sănătății la nivelul Municipiului Arad – inițiativa primarului</i></p>	<p>Salut inițiativa Primăriei și a CJA.....mă bucur că sănătatea reprezintă un obiectiv strategic la nivelul municipiului și județului Arad...</p> <p>În urma citirii materialului propunem /solicităm introducerea ca și obiectiv strategic general – al 5-lea punct: ”Aradul te menține arădean sănătos”...</p> <p>De asemenea, solicit și un sprijin conjugat al PMA și a Spitalului Județean Arad pentru recunoașterea Centrului Universitar Medical Arădean ca centru de elită, în scopul de a opri exodul pacienților arădeni spre alte centre universitare...trebuie să menținem arădenii la ei acasă...să nu-i punem pe drumuri, să le putem oferi aici starea de sănătate, mai ales că</p>	<p>Sugestia făcută va fi introdusă în PDSMA la capitolul respectiv.</p>

				avem cadre didactice-medicale tinere și bine pregătite, up-graduate necesităților medicale... Există și deficiențe... în anumite domenii parte din aparatură e uzată fizic și moral dar îndreptarea acestui lucru se poate realiza cu o minimă investiție...	
8.	Dr. Martin Adriana Dana -Medic Radiolog:			1. Cine răspunde pentru eșuarea proiectului de unificare a spitalelor într-o singură structură SCJU Arad? Și-a atins această megastructură creată artificial pe hârtie măcar dezideratul inițial de acreditare ca spital de grd.II? 2. Întrucât recunoașteți necesitatea construirii unui nou spital, puteți prezenta un proiect concret cu surse de finanțare, cu termeni de execuție, dotare și dare în folosință?	Cele două întrebări ale Doamnei fac baza unui alt studiu, fiind în afara ariei de acoperire a subiectului PDSMA.
	Punct de vedere/ întrebări propuneri - formulate în scris Adresa Nr.59107/06.09.2016				

Administrator Public
Claudia Macra

Șef Serviciu Monitorizare Strategii,
Managementul Calității și Control Intern
Sorin Muntean

Director Executiv
Eliza Barbura

Responsabil Contract Consultanță
Adina Sălăjan

Întocmit,
Daniela Todinca

